

Sygn. akt III RC 355/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Otwocku – III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Włodarczyk

Protokolant: sekr. sądowy Ewa Wilczyńska

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2016 r. i 8 marca 2016 r. w O.

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko K. W.

o wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego

1. z dniem 31 lipca 2015r. uchyla obowiązek alimentacyjny orzeczony od A. W. na rzecz K. W. wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku sygn. akt III RC 190/11;
2. wyrokowi w pkt. 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;
3. koszty postępowania przejąć na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt III RC 355/15

UZASADNIENIE

A. W. pozwem z dnia 29.06.2015r. wniósł o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego ciężącego na nim względem córki K. W. a ustalonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 12.12.2011r. w sprawie III RC 190/11 (pozew k. 1 akt).

K. W. wniosła o oddalenie powództwa w całości (k. 17 akt).

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ciążący na powodzie obowiązek alimentacyjny wobec córki został ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 12.12.2011r. w sprawie III RC 190/11 na kwotę po 700 zł miesięcznie.

Wówczas pozwana K. W. miała lat 20 i była studentką drugiego roku studiów stacjonarnych na kierunku pedagogika. Pozostawała na utrzymaniu swoich rodziców tj. matki, z którą zamieszkiwała, oraz ojca, który obciążony był już wówczas obowiązkiem alimentacyjnym na jej rzecz. Powód A. W. zatrudniony był w tym czasie w Centrum (...) na stanowisku technika ds. organizacji szkoleń z wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 2.325, 48 zł netto. Zamieszkiwał wraz z żoną i ich wspólnym małoletnim synem (d. akta sprawy III RC 190/11).

W chwili obecnej pozwana K. W. ma lat 24, w połowie lipca 2015r. obroniła pracę magisterską, tym samym kończąc wyższe studia drugiego stopnia na kierunku pedagogika o specjalizacji andragogika. Od 01.10.2015r. pozwana podjęła kolejne bezpłatne studia stacjonarne drugiego stopnia na kierunku pedagogika o specjalizacji pedagogika

nauczycielska (przedszkolna i wczesnoszkolna) z planowanym terminem ich ukończenia we wrześniu 2017r. Zajęcia na uczelni odbywają się cztery razy w tygodniu. Od momentu rozpoczęcia w/w studiów (październik 2015r.) do chwili obecnej pozwana nie pobierała stypendiów naukowych. Będąc studentką na kierunku pedagogika o specjalizacji andragogika pozwana otrzymywała takowe stypendia. K. W. podejmowała w okresie wakacji różnego rodzaju dorywcze prace zarobkowe. Prace te nie były jednakże zgodne z jej kwalifikacjami. Obecne źródło dochodu pozwanej to alimenty od powoda w kwocie po 700 zł miesięcznie oraz alimenty od matki w kwocie po 400 zł miesięcznie. Pozwana wraz ze swoją partnerką i jej małoletnim dzieckiem zamieszkuje w wynajmowanym lokalu socjalnym, za który wspólnie ponoszą koszty utrzymania. W skład tych kosztów wchodzi min. opłata za wynajem 150 zł miesięcznie, energia elektryczna 200 zł miesięcznie, łączne internetowe 40 zł miesięcznie czy zakup węgla w sezonie zimowym ok. 1 500 zł. Wszystkie w/wym koszty pokrywane są w połowie przez pozwaną a w połowie przez jej partnerkę, która pracuje zarobkowo. Ponadto pozwana na swoje wyżywienie wydaje ok. 700 zł miesięcznie, na zakup środków czystości ok. 50 zł miesięcznie, na zakup odzieży ok. 150 zł miesięcznie, na zakup karty do telefonu 30 zł miesięcznie, na dojazdy na uczelnię do W. 120 zł miesięcznie oraz na leczenie alergii i hiperinsulinomii ok. 70-100 zł miesięcznie. Dwa razy w roku pozwana leczy się na kamicę nerkową ponosząc z tego tytułu roczny koszt ok. 100 zł. Pozwana zarówno przed, jak i po ukończeniu studiów szukała pracy, jednakże bez rezultatu. Obecnie K. W. odbywa bezpłatne praktyki zawodowe w wymiarze jednego dnia w tygodniu, w przedszkolu, w którym, jak twierdzi, po zakończeniu obecnego kierunku studiów zaproponowano jej pracę zawodową. Poza tym, jak wskazuje pozwana, po ukończeniu nauki będzie miała również możliwość podjęcia pracy w zakresie prowadzenia szkoleń dla rodziców i nauczycieli (d. zeznania pozwanej k. 31-32, 33-34, zaświadczenia ze szkoły k. 36, 37 akt).

Powód A. W. ma 49 lat, w dalszym ciągu pracuje na stanowisku technika ds. szkoleń w Centrum (...) z wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 2.258 zł. Powód podaje, iż oprócz pensji nie otrzymuje żadnych dodatkowych świadczeń finansowych ze swojego miejsca pracy. Powód pozostaje w związku małżeńskim, z obecną żoną ma jedenastoletniego syna. Żona powoda jest aktywna zawodowo, pracuje w Centrum (...) w Instytucie (...) na stanowisku biurowym i zarabia ok. 3.000 zł miesięcznie. Powód wraz z rodziną zamieszkuje w mieszkaniu zakładowym, za które opłacają czynsz w wysokości 1062 zł miesięcznie. Na koszty utrzymania mieszkania składa się także opłata za energię elektryczną w wysokości 150 zł miesięcznie oraz opłata za Internet, telewizję i telefon w wysokości ok. 200 zł miesięcznie. Powód wraz z żoną jest właścicielem samochodu osobowego marki T. (...) z 2011r., nie posiada innego majątku ani zobowiązań kredytowych. Koszt wyżywienia rodziny powoda to kwota ok. 1500 zł miesięcznie, koszt zakupu odzieży to kwota ok. 700 zł miesięcznie zaś zakupu środków czystości to kwota ok. 400 zł miesięcznie. Na utrzymanie syna, oprócz w/wym. kosztów związanych z wyżywieniem czy zakupem odzieży, powód przeznacza kwoty: 700 zł rocznie tytułem zakupu książek i pomocy do szkoły, 250 zł miesięcznie tytułem opłaty zajęć w klubie sportowym (pływanie), 1650 zł (jednorazowo) – tytułem opłaty wyjazdu na kondycyjny obóz sportowy (d. zeznania powoda k. 32-33 akt).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z dyspozycją art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Z powyższego wynika, że obowiązek rodziców dostarczania środków utrzymania i wychowania trwa do czasu, aż dziecko nie zdobędzie, stosownie do swoich uzdolnień i predyspozycji, stosownych kwalifikacji zawodowych tj. do chwili usamodzielnienia się, która to chwila niezależna jest od osiągniętego wieku. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu orzeczenia o sygn. akt III CRN 144/80 z dn. 08.08.1980 r. obowiązek alimentacyjny ciążyący na rodzicu wygasa z chwilą osiągnięcia przez dziecko odpowiedniego stopnia rozwoju fizycznego i umysłowego, potrzebnego do usamodzielnienia się i do uzyskania środków utrzymania z własnej pracy i z własnych zarobków.

Odnosząc powyższe do realiów przedmiotowej sprawy wskazać należy, że powództwo o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego zasługiwało na uwzględnienie jako, że pozwana osiągnęła zdolności i niezbędne warunki do podjęcia zatrudnienia oraz samodzielnego pokrywania kosztów swego utrzymania. K. W. posiada wyższe wykształcenie a, co więcej, jej stan zdrowia nie stoi na przeszkodzie podjęciu przez nią pracy.

Przesłanką do utrzymania w dalszym ciągu obowiązku alimentacyjnego po stronie powoda nie może być podjęcie przez pozwaną nauki w trybie stacjonarnym na kolejnym kierunku studiów. K. W. w lipcu 2015r. uzyskała tytuł magistra na kierunku pedagogika o specjalizacji andragogika posiada zatem wyuczony zawód i ma możliwość podjęcia zatrudnienia. Nie bez znaczenia w przedmiotowej sprawie pozostaje fakt iż pozwana rozpoczynając studia pedagogiczne początkowo wybrała kierunek o specjalizacji pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, a po jakimś czasie zmieniała go na kierunek andragogika, uznając, że po tym właśnie kierunku łatwiej będzie jej podjąć zatrudnienie. Po ukończeniu studiów magisterskich K. W. rozpoczęła jednak kolejne studia stacjonarne tym razem na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna motywując powrót do pierwotnego kierunku studiów tym, że to jednak po ich ukończeniu łatwiej jest znaleźć zatrudnienie. W tej sytuacji nie można oczekiwać od powoda abyłożył on w dalszym ciągu na utrzymanie dorosłej, wykształconej pozwanej, która co jakiś czas zmienia zdanie co do swych dalszych planów zawodowych. Co więcej, nie sposób uznać by pozwana podjęła intensywne i realne próby poszukiwania pracy w wyuczonym zawodzie. Trudno uznać za takie próby przeglądania ofert przed uzyskaniem przez pozwaną tytułu magistra (wówczas nie posiadała ona pełnych kwalifikacji zawodowych), natomiast okres czasu pomiędzy uzyskaniem tegoż tytułu (tj. lipiec 2015 r.) a podjęciem przez K. W. kolejnych studiów (października 2015 r.) był, jak wynika z doświadczenia życiowego, zbyt krótki aby pozwalał na kategoryczne stwierdzenie przez pozwaną iż w wyuczonym zawodzie nie znajdzie ona pracy.

Sąd nie podważa bynajmniej prawa pozwanej do dalszego kształcenia się, zdobywania dodatkowych kwalifikacji i umiejętności. Tym niemniej, mając na uwadze wiek pozwanej i dotychczas zdobyte przez nią wykształcenie, winna ona obecnie samodzielnie ponosić koszty swego utrzymania, w tym także ewentualnego dalszego kształcenia się. Jak wynika z poczynionych w toku postępowania ustaleń, pozwana posiada wykształcenie oraz przygotowanie zawodowe pozwalające jej na samodzielne utrzymanie a zwłaszcza na podjęcie zatrudnienia, tym bardziej iż na przeszkodzie temu nie stoi jej stan zdrowia.

W przedmiotowej sprawie pomniejsze znaczenie miała sytuacja majątkowa i zarobkowa powoda jako, że Sąd przede wszystkim ustala czy osoba uprawniona do otrzymywania alimentów ma możliwość samodzielnego utrzymania się. Jednakże nie ulega wątpliwości, że powód w pełni wykorzystuje swoje możliwości zarobkowania, pracując na pełnym etacie. Ponadto powód ma jeszcze na utrzymaniu syna, na którego łoży. Syn powoda ma prawo, podobnie jak i pozwana rozwijać swoje zdolności i predyspozycje w tym także sportowe. Syn A. W. jest osobą małoletnią i nie posiada możliwości samodzielnego utrzymania się.

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd wziął pod uwagę, iż zgodnie z treścią art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Obowiązek alimentowania, z reguły utrzymuje się przez dłuższy czas. Towarzyszą temu nieodłączne zmiany okoliczności, które kształtują zakres świadczeń alimentacyjnych. Zakres potrzeb uprawnionej osoby dorosłej może wydatnie wzrosnąć chociażby w przypadku pogłębiania się jej stanu niezdolności do samodzielnego utrzymania się, ale zrozumiałym jest, iż zmiany te mogą iść również w odwrotnym kierunku – obniżenia potrzeb uprawnionego.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu nastąpiła istotna zmiana umożliwiająca wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego. Sytuacja życiowa pozwanej od 2011r. (tj. od ostatniego orzeczenia o alimentach na jej rzecz) uległa znaczącej zmianie. Pozwana przede wszystkim ukończyła naukę tj. w lipcu 2015 r. uzyskała tytuł magistra i uzyskała kwalifikacje pozwalające jej na rozpoczęcie pracy zarobkowej. Co więcej, pozwana nie zamieszkuje już z matką – usamodzielniała się i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wraz ze swoją partnerką, która jest aktywna zawodowo. Tym samym nie budzi wątpliwości Sądu, że pozwana jest osobą dorosłą i dojrzałą, a uzyskany przez nią stopień rozwoju fizycznego oraz zdobyte wykształcenie dają jej możliwość zupełnego usamodzielnienia się. Zatem obciążenie powoda w dalszym ciągu obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz dorosłej, samodzielnej już córki, było by sprzeczne z zadaniami współżycia społecznego i obciążałoby go ponad potrzebę. Nadto nadmienić trzeba, iż powód z uwagi na swój wiek ma mniejsze możliwości zarobkowe niż pozwana, która dopiero rozpoczyna swoje życie zawodowe.

Wobec powyższego, Sąd powództwo A. W. uwzględnił w całości, zaś koszty postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.